

- 2) Virksomheden fremstiller udelukkende sprængstoffer eller krudt.
- 3) Virksomheden beskæftiger sig udelukkende med underordnede delprocesser i fremstillingen.

I henhold til lovens § 15 er det strafbart at producere krigsmateriel uden tilladelse fra Justitsministeriet, at tilsidesætte vilkår for en tilladelse og at undlade at efterkomme en anmodning om oplysninger mv. til Statens Våbenkontrol. Straffen er bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under skærpene omstændigheder fængsel i indtil 1 år. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab, anpartsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødesansvar.

4.2. Omfanget af dansk krigsmaterielproduktion

I 2004 havde 28 virksomheder tilladelse efter krigsmateriellovens § 2 til fremstilling af krigsmateriel, mens 30 virksomheder havde dispensation efter krigsmateriellovens § 14, stk. 1, jf. afsnit 4.1. I 2002 og 2003 havde 22 virksomheder fremstillingstilladelse, mens antallet af virksomheder med dispensation var 13 i 2002 og 24 i 2003. Stigningen i antallet af virksomheder med dispensation omfatter navnlig underleverandører til virksomheder med fremstillingstilladelse.

Den danske krigsmaterielproduktion omfatter i vidt omfang delkomponenter til våben og andet militært udstyr, som færdiggøres i andre lande, f.eks. dele til militære fly og køretøjer. Derimod omfatter produktionen kun få færdige våben mv.

Værdien af den samlede krigsmaterielproduktion i virksomheder med fremstillingstilladelse efter krigsmateriellovens § 2 udgjorde i 2002 knap 663 mio. kr. og i 2003 knap 1,5 mia. kr. Værdien af produktionen i 2004 er endnu ikke opgjort. Der foreligger ikke oplysninger om værdien af produktionen i virksomheder med dispensation efter lovens § 14, stk. 1.

4.3. Udenlandsk ret

Våbenarbejdsgruppen har indhentet oplysninger om reglerne for krigsmaterielproduktion i Belgien, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Italien, Norge, Portugal, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland og Østrig, jf. nærmere herom afsnit 4 i arbejdsgruppens rapport (bilag 3).

I henhold til disse oplysninger er der stor variation i landenes ordninger. Nogle lande kræver slet ikke tilladelse til fremstilling af krigsmateriel eller kun til enkelte former herfor. Dette gælder Belgien, Finland, Norge og Storbritannien, hvoraf Storbritannien dog har oplyst, at man vurderer de krigsmaterielproduce-

rende virksomheders fusioner, overdragelser mv. og kan sætte »beskyttelsesforanstaltninger« i kraft, hvis hensynet til den nationale sikkerhed tilsiger dette.

Andre lande har et generelt krav om fremstillingstilladelse, uden at der i loven er fastsat bestemte krav til ejerskab, statsborgerskab mv. Det er tilfældet i Italien, Portugal og Sverige. Sverige har dog har oplyst, at der som udgangspunkt fastsættes vilkår om svensk bestemmende indflydelse i fremstillingstilladelserne.

Der er endvidere lande, som har tilladelsesordninger med specificerede krav til ejerskab, statsborgerskab o.lign. Frankrig stiller krav om, at ejerkreds og topledelse er fransk eller kommer fra EU-/EØS-lande. Spanien har visse krav om spansk statsborgerskab og spansk ejet kapital, men kun for virksomheder, der fremstiller skydevåben. Østrig stiller generelt krav om østrigsk statsborgerskab for fysiske personer og for medlemmer af ansvarlige bestyrelser mv. i selskaber, der fremstiller krigsmateriel.

Endelig kan nævnes den tyske ordning, hvor en ansøgning om fremstillingstilladelse kan nægtes, hvis ansøgeren ikke er tysk eller har permanent bopæl uden for Tyskland. Samtidig gælder der et krav om, at udenlandsk erhvervelse af en andel af en krigsmaterielproducerende virksomhed på 25 pct. eller derover skal anmeldes til de tyske myndigheder, som kan underkende erhvervelsen under hensyn til den nationale sikkerhed.

4.4. Våbenarbejdsgruppens forslag

Justitsministeriets arbejdsgruppe har den 24. november 2005 afgivet rapport om krigsmateriellovens regler om udenlandsk ejerskab mv. (bilag 3).

Våbenarbejdsgruppen bemærker, at tendensen til stigende internationalt samarbejde på krigsmaterielområdet og den generelle industrielle globalisering er fortsat siden 1990, hvor der med vedtagelsen af den gældende krigsmateriellov i et vist omfang blev åbnet op for udenlandsk ejerskab mv. i krigsmaterielproducerende virksomheder.

Arbejdsgruppen bemærker endvidere, at der er forskellige regler på dette område i andre europæiske lande, og at Danmark med krigsmateriellovens ufravigelige grænser for udenlandsk ejerskab til og indflydelse på krigsmaterielproducerende virksomheder synes at ligge i den mest restriktive ende af spektret.

Efter arbejdsgruppens opfattelse vil det som udgangspunkt være en fordel for Danmark, hvis personer eller virksomheder fra nærtstående lande, herunder de fleste EU- og NATO-lande, men også lande som Australien, New Zealand og Japan, får øget mulighed for at investere i krigsmaterielproducerende